

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 1919, sp. zn. Kr I 225/19

Číslo: 100/1919

Právní věta:

I. K otázce posouzení postavení lékaře v odvodním řízení.

II. Návodu zločinu se dopouští i ten, kdo jiného svádí ke zločinu v zastřené formě.

III. Trestnost není vyloučena tím, že branec vpravdě není k vojenské službě způsobilým.

Soud:

Datum rozhodnutí: 15.11.1919

Spisová značka: Kr I 225/19

Číslo rozhodnutí: 100

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh:

Sbírkový text rozhodnutí:

Výtka stížnosti, že zjištění skutkové nezakládá skutkové podstaty zločinem svádění ke zneužití úřední moci dle § 105 tr. z., poněvadž obžalovaný neprojevil přímými slovy přání po stranictví přihlížejícího lékaře neb po porušení povinnosti úřední, jest neoprávněna. Zákon nevyžaduje zvláštního způsobu, jakým by svádění projevono býti muselo. Nelze tudíž z toho, že požádání projevono bylo ve formě zastřené, odvozovati nesprávnost právního posouzení, zjistil-li soud nalézací, že pachatel jednáním svým, jež soud pokládá za prokázané, osobu úřední ku stranictví neb ku porušení povinnosti úřední svěsti hleděl.

Soud nalézací zjistil, že obžalovaný dle vlastního doznání neznal vad Bedřicha K., jež by jeho nezpůsobilost ke službě vojenské v zápětí měly, že však přes to hleděl nabídnutím daru pohnouti nadlékaře Dra Františka K. jako člena komise přehlížející, by konstatoval u Bedřicha K. při přehlídce vadu sprostující služby vojenské. V podřadění tohoto skutkového zjištění pod § 105 tr. z. spatřuje stížnost právní omyl, jelikož dle § 46 branného zákona nepřísluší lékaři, povolánému toliko podati dobré zdání o tělesném a duševním stavu brancově, nýbrž předsedovi komise přehlížející

rozhodování o způsobilosti ku službě vojenské, pročť nelze lékaře pokládati za úředníka v záležitosti veřejné rozhodujícího po rozumu § 103 tr. z. K tomuto výkladu § 105 tr. z. Nejvyšší soud se nepřidal neboť při tomto výkladu předpokládané znění § 105, že zločinu se dopustí, kdo úředníka rozhodujícího v záležitosti veřejné nabídnutím daru svěsti hledí ke stranictví neb k porušení povinnosti úřední, odporuje doslovu tohoto paragrafu znějícího takto: zločinu se dopustí, kdo v případech, když se rozhodují záležitosti veřejné, jakéhokoliv úředníka svěsti hledí atd. V případě rozhodování o způsobilosti ke službě vojenské, tudíž v záležitosti veřejné, týkající se přímo životního zájmu státního, jest lékařský člen komise přehlížejíci povolán zjistiti vyšetřovancův tělesný a duševní stav, kterýžto stav jest zákonným podkladem rozhodnutí o způsobilosti k službě vojenské, a podati dobré zdání v tomto směru. Jest proto nálezný a dobré zdání lékaře podstatným a nepominutelným spolupůsobením při rozhodování záležitosti veřejné. Ničeho na tom nemění okolnost, že předseda komise přehlížejíci není bezvýjimečně a naprosto vázán dobrým zdáním lékaře totiž jeho posouzením toho, co jako nálezný svůj dosvědčil. V případě, o nějž jde, zjistil soud nalézací, že obžalovaný darem sváděl úředníka v případě rozhodování záležitosti eminentně veřejné ku dosvědčení nějaké fiktivní vady sprostující služby vojenské, tudíž ku stranictví a k porušení povinnosti úřední.

Opírajíc se o zjištění soudu nalézacího, že Bedřich K., jak během trestního řízení bylo zjištěno, skutečně trpěl vadou, jeho nezpůsobilost ke službě vojenské vylučující, pro kterou též při přehlídce měl býti uznán nezpůsobilým, dovozuje zmatečnou stížnost, že o nějakém pokusu sváděti ku stranickosti neb ku porušení povinnosti nemůže býti řeči, poněvadž lékař Dr. František K. za takového stavu dle platných předpisů ve skutečnosti povinen byl prohlásiti Bedřicha K. nezpůsobilým; leč neprávem. Právním statkem chráněným § 103 tr. z. není objektivní správnost rozhodnutí, nýbrž integrita úředníková. Mravní tato záruka správného úřadování chráněna jest zákonem trestním, kdežto objektivní správnost zajištěna býti má odbornou kvalifikací úředníka. Lékař, jež jako člen komise přehlížejíci za svůj nálezný vydává, co šetřením nezjistil, porušuje povinnost svou, dosvědčiti jen to, co byl nalezný, třeba okolnost jím dosvědčená, avšak jím nepoznaná, skutečnosti odpovídá. Jelikož dle zjištění rozsudkového obžalovaný hleděl lékaře darem pohnouti ku prohlášení nálezný fiktivního, jest po rozumu § 105 tr. z. bez významu, že pozdějším šetřením na jevo vyšlo, že Bedřich K. již v době přehlídky postižen byl tenkrát nepoznanou vadou sprostující služby vojenské.